

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 83.

Anden Session.

29de Møde.

Fredagen den 15de November.

(Fortsat.)

Cultusministeren (forts.): Men Lovudkastet gaaer videre; det bestemmer, at i ethvert Tilfælde **Ægte**skab kan indgaaes ved Forhandling for **Dyrigheden** uden kirkelig **Vielse**. Der er i saa **Henseende** givet et frit **Balg**, om man vil benytte den ene Form af **Ægte**skabsstiftelse eller den anden, et frit **Balg**, hvori der i mine **Tanker** er en **Inconsequents** i **Dpfatningen** af **Forholdet**; men her er det, at der fra mit **Standpunkt** stiller sig en **væsentlig** **Betænkelse** mod **Sagen**. Jeg antager, at man just i dette **Punkt** skal tage **Hensyn** til **Folkemeningen**, fordi det ikke blot, som jeg før sagde, er vigtigt, ikke at vende **Folket** bort fra hvad **Grundloven** fører med sig, men fordi det er i **Statens** **Interesse** ikke paa nogen **Maade** at **bidrage** til **Noget**, der kan **forstyrre** og **svække** **Borgernes**. **Forestilling** om **Ægte**skabets **Betydning** og **Hellighed**, hvis **Erkjendelse** er af den **allerstørste** **Vigtighed** for **Staten**. Man skal derfor, troer jeg, intet **Sted** skabe to **Classer** af **Ægte**skaber eller to **Former** for **Ægte**skabets **Indgaaelse**, uden hvor det er **nødvendigt** og **for**saavidt det er **nødvendigt**, og en **Udvigelse** fra den **almindelige** **Form**, den **kirkelige** **Vielse**, er kun **nødvendig** for dem, der ikke høre til en **anerkjendt** **Kirke**; thi kun for dem kan der være en **fra** **Samvittigheden** hentet **Grund** herfor. Det er ikke mod **Vielsen** selv, **Kampen** er **rettet**, men det er mod den **Kirke**, der giver **Vielsen**, og med hvilken man ikke vil have **Noget** at **gjøre**. Man har **Ret** til ikke mod sin **Overbetragtning** at have **Noget** at **gjøre** med **Kirken**; men den, der **staaer** i **Kirken** og vil have med **Kirken** at **gjøre**, han har ikke **Ret** til uden videre at

siige, at **Kirken** skal **rette** sig efter ham. Man kan i dette **Punkt** ikke med **Ret** og **Foie** gaae videre end til dem, der **staae** udenfor de **ordnede** **kirkelige** **Samsfund**; naar man ikke giver disse **Samsfund** en **Form**, hvorunder de selv kunne **yttre** sig **derom** og, hvis de ville, **sætte** sig til **Nodværg**. Man vil **maaskee** siige, at der jo **dog** ikke er nogen **Kirke**, der **opstiller** den **kirkelige** **Vielses** **absolute** **Nødvendighed** for **Ægte**skabets **Gyldighed** som **Dogma**. Paa dette **Gebeet** skal jeg **slet** ikke gaae ind, thi, hvad den **enkelte** **Kirke** skal **mene** og **kan** **mene**, derpaa kommer det ikke an. Vi skulle give **Kirken** **Ret** til at **dømme** for sig selv, og, naar de, der ere udenfor, ikke mene at kunne gaae ind derpaa, saa skal **Kirkens** **samsfundet** have **Lov** til at siige: Vi finde det **betænkligt**, naar **Folk** ville høre til os og ikke ville **modtage** den **Gave**, som **Kirken** tilbyder og sætter **Pris** paa, vi ville ikke **beholde** dem imellem os. Men der er ikke givet **Kirken** nogen **Form**, i hvilken den kan give denne **sin** **Domkraft**. Det er imidlertid ikke blot fra **Kirkens** **Side**, at denne **Betænkelse** gjør sig **gjældende**, men ogsaa fra **Statens**. **Staten** maa vel **erkjende**, at **Ægte**skabets **Hellighed** og **Erværdighed** **let** kan **roffes** ved at **rofke** **Formen**; thi **Almuen** knytter **Sagen** og **Formerne** saa **fast** sammen, at den ikke kan **skille** dem ad, og derfor skal man **lade** den **Form**, mod hvilken ingen **væsentlige** **Indvendinger** ere, **bestaae**, ikke blot som en, der kan **benyttes**, men som den **almindelige** og **eneste**, hvor ikke en **virkelig**, med **Troesfriheden** sammenhængende **Grund** kræver en **Undtagelse**. Det er den **Form**, **Folket** er vant til, og for hvilken **Folkets** **Respect** ikke skal **roffes**. Jeg troer, at denne **Betragtning** har det **hele** **Folks**, i det **Ringeste** den langt **overveiende** **Mængdes** **Følelse** med sig, og der er ikke nogen **Grund** til her at **indlade** sig i **Kamp** og **Strid** mod